

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/51939

Ek. 17

Sayı : 89456481/610/ 767
Konu : Yazılı soru önergesi (7/51939)

23-11-2014

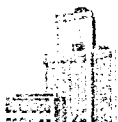
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.10.2014 tarih ve 196726 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL tarafından verilen 7/51939 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN 7/51939 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımız, görev ve sorumluluklarının farkında olarak; meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmektedir. Nitekim bu kapsamda hazırlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30.06.2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanunla işyerlerinde gerçekleşen iş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt altına alınması, incelenmesi ve raporlanması şartı getirilmiştir. Yine Kanun kapsamında işyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk edeceklerdir. Ayrıca çalışanların işe girişlerinden itibaren işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmaları sağlanacaktır.

Milli gereksinimler ve dünya uygulamaları da değerlendirilerek 36 yönetmelik ve 6 tebliğ Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye'de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (İSGİP) 15.01.2010 – 15.02.2012 tarihleri arasında yürütülmüş olup inşaat işyerlerine yönelik yönetim sistemleri geliştirilmiş ve uygulama ile etkinliği teyit edilmiştir. Projenin ilerleyen aşamalarında; iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerine yönetim sistemleri, risk değerlendirmesi ve gözlem metodu hakkında eğitimler düzenlenmiştir. Proje kapsamında inşaat sektörüne yönelik hazırlanan aşağıdaki rehberler ilgili tüm taraflara dağıtılmaktadır.

- İnşaat sektöründe KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Rehberi,
- İnşaatlar sektöründe Risk Değerlendirmesi, İSG Performans İzleme ve Sağlık Tehlikeleri Rehberi,

Uluslararası İSGİP projesinin çıktılarının tüm ülkeye yaygınlaştırılması amacı ile hazırlanan, İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi (2013-2015) yürütülmektedir. Bu projede inşaat sektörüne yönelik İSGİP'in çıktıları olan yönetim sistemleri, risk değerlendirmesi ve gözlem metodunu içeren eğitimlerin ilgili tüm bölgelere yaygınlaştırılması yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2014 yılı sonu itibari ile toplamda 35 ilde inşaat sektörü için eğitimlerin tamamlanması planlanmaktadır.

Bunun yanında İNTES ile birlikte yapı işyerlerinde yapılması gerekli olan risk değerlendirmelerinde kullanılmak üzere risk envanteri hazırlanması ile Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği uyarınca sağlık ve güvenlik planı hazırlanma yükümlülüğünün yerine getirilmesinde rehber niteliği taşıyan doküman hazırlanması hususundaki çalışmalar da devam etmektedir.

Ayrıca Türkiye'de cephe iskelelerinden düşme şeklinde meydana gelen kazaların önlenmesi amacıyla Bakanlığımız bünyesinde "Güvenli İskele-İskelede Güvenlik Projesi" yürütülmektedir. Projenin belirlenecek pilot illerde iskeleyi kullanan taraflarla yapılacak seminer ve eğitim programlarıyla devam etmesi planlanmaktadır.

İş kazalarının oluşmasında üretim teknolojisi, üretim araçları ve çevre koşullarının yanında sosyolojik, psikolojik, fizyolojik birçok etken rol oynamaktadır. Ancak, iş kazalarının oluşmasına neden olan etkenlerin tümü temel iki etkene indirgenebilir. Bunlar işyerlerindeki güvensiz durumlar (iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmamış olması) ile çalışanların yaptığı güvensiz davranışlardır (alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulmaması).

İş kazasını meydana getiren işyerindeki güvensiz durumlar aşağıda belirtilmektedir.

- Fiziksel tehlikeler (titreşim, gürültü vs.)
- Kimyasal tehlikeler (toksik gazlar ve tozlar vs.)
- Elektrikle çalışma ile meydana gelen tehlikeler (topraklanması yapılmamış tezgahlar veya el aletleri, kırık, yıpranmış el aletleri, zeminin yalıtılmaması vs.)

- Mekanik tehlikeler (makine ve tezgahın ezen, delen, kesen, dönen operasyon koruyucusunun bulunmaması, düzensiz ve dağınık işyeri ortamı, vs.)
- Tehlikeli yöntem ve işlemler (makine ve tezgahlarda çalışırken koruyucu teçhizatın devre dışı bırakılması, aşırı yük kaldırma, vs.)
- İşyeri ortamından kaynaklanan tehlikeler (işyeri zemini, yetersiz geçitler, vs.)

İşyerinde çalışanın etkilendiği çalışma koşulları genel olarak sıcaklık, nem, buhar, toz, ışık, gürültü, titreşim, toksik sıvı ve katılar, atmosferik basınç, iyonizan radyasyon gibi etkenlerden oluşmaktadır. Çalışma ortamının kimyasal yapısının değişimi, işyerinde kullanılan veya bulunan solvent, boya, çeşitli tozlar gibi kimyasal maddelerden oluştuğu gibi, mor ötesi ışıklardan ileri gelen ozon ve radyoaktif parçacıklardan ayrılan radon gibi bir kısım fiziksel olayların sonucunda da oluşabilmektedir. Çalışma ortamındaki sıcaklık, nem, hava akımları, yetersiz aydınlatma, gürültü, kirli hava gibi olumsuz fiziksel ve kimyasal etmenler çalışan insanda; yorgunluğa, ilginin dağılmasına, hareketlerin ağırlaşmasına, duyu organlarının yetersiz kalmasına neden olmakta ve bunun sonucunda da güvensiz davranışlar ortaya çıkmaktadır.

Mesleki ve İş sağlığı ve güvenliği alanında verilecek eğitimlerin önemi 20.06.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda da özellikle belirtilmekte olup, yeni mevzuatımızın çeşitli hükümlerinde açık yansıması bulunan modern iş sağlığı ve güvenliği yaklaşımında önleyici ve sürekli iyileşmeye odaklı bir yapılanma söz konusudur. Bu anlayışı hayata geçirmek için öne çıkan ve vazgeçilmez olan sistem ise mesleki ve iş sağlığı güvenliği alanlarındaki eğitimlerdir.

Çalışanlar açısından hayati tehlike oluşturan bir hususun tespiti halinde 6331 sayılı Kanunun 21'inci maddesine göre işin durdurulacağı hükme bağlanmıştır. İş durdurma kararı işyerinin bir bölümünü veya tamamını kapsayabilmektedir.

Bakanlığımızca 2000-2014 yılları arasında iş sağlığı ve güvenliği bakımından yapılan teftişlere ilişkin istatistikler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Yıl	Programlı Teftiş	İnceleme Teftişi	İdari Para Cezası Talep Edilen	Kapatma Durdurma	Önerilen İdari Para Cezası Tutarı (TL)
2000	16033	3363	2173	3	195.088,00
2001	14432	3668	2099	2	310.318,00
2002	17197	4005	2542	16	559.515,00
2003	10254	9413	1780	35	691.764,00
2004	10917	13520	1249	33	1.124.998,00
2005	21559	5815	1983	30	2.881.277,08
2006	20441	6176	2965	29	7.879.395,93
2007	11856	15644	2546	26	10.107.391,00
2008	9162	14284	2075	77	4.060.821,00
2009	7093	12616	2946	86	6.917.000,00
2010	6445	10839	1377	367	2.548.596,00
2011	8588	7314	1873	484	7.264.784,00
2012	6856	4677	3030	568	26.891.194,00
2013	5119	3213	2640	257	19.504.330,00
2014 (16 Ekim)	4119	2187	2075	533	16.444.744,00
TOPLAM	170071	116734	33353	2546	107.381.216,01